

Hírek *Püspökladányi*

A VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT lapja ♦ XX. évfolyam 14. szám ♦ 2009. augusztus 19. ♦ Ingyenes

Államalapító Szent István és az Új Kenyér Ünnepe

Minden asztalra jusson az életet jelentő kenyérből ma és holnap is!

Tompa Mihály:

Aratás után

(részlet)

Sokat vártunk ettől az évtől,
Az időjósoknak híven.
Mondták tavaly, hogy aki éri,
Dús aratást ér az idén.
Midőn a hó elment tavasszal,
A szántó föld reményt adott,
Hogy a múlt évben nem hiában
Szórtuk belé a jó magot.
Sarlót, kaszát előkerestünk,
Hogy a sűrű kalászfek
Élesre fent csengő vasától
Előttünk rendre düljenek.
A csépet is mind sorra néztük,
S amelyiknek hibája volt,
Reá kötöztük jó erősen
A gyengén álló hadarót,
Hogy amidőn a tág szérűre
Kerül be majdan a kepe,
Szemét az érett búza-főnek
Vigan kiverhessük vele,
Melyet alkalmas szélben aztán
Felhányjon a szórólapat,
Kitisztítván a garmadából
Minden polyvát, gazt és lazát...

kapcsolatban. Valamint az, hogy az embereket nem lehet megteveszteni, ezért képviselő úr legközelebb jobban teszi, ha megspórolja a papírt és nyomtatási költségeket. Mert hinni csak abban szoktak a magyar emberek, amit a szemükkel látnak. Az M4-es autópályát és a ladányi elkerülő utat pedig még a ködös távoli jövőben sem látni – summázzák a képviselő-testület többségi tagjai.

D.Sári Andrea

Számonkérés -vissza a feladónak!

Újabb szórólappal találkozhattak a város lakói postáládájukban, melyet Csontos János országgyűlési képviselő írt, azzal a céllal, hogy tájékoztasson mindenkit: Arnóth Sándor és a FIDESZ-es többségű önkormányzati képviselő-testület nem akarja, hogy megépüljön a várost elkerülő út. Nem döntenek arról, hogy melyik nyomvonalon haladjon az építkezés. Legalábbis ez derül ki az írományból. Valóban így lenne? A kérdést nem csak magunknak, a polgármestert szabadsága idején helyettesítő Kardos István alpolgármesternek is feltettük.

Kardos István azt mondja, nem lepte meg az újabb lejárato kiadvány. Természetesen egyetlen szava sem igaz. Hisz a város mindenben támogatja az útépítést. Februárban ezért vettek részt képviselők, szakemberek azon a bejárásán, ami a nyomvonal kijelöléssel kapcsolatban tör-

tént.

Az önkormányzat mindezek után június 22-én kapott egy dokumentációt véleményezésre. Ezt a városfejlesztési bizottsági ülésen vitatták meg, s olyan álláspontra jutottak, hogy készüljön egy költségeredmény-elemzés, ami megmutatja, mennyi pénzbe is kerül az út. A levélben azt is leírta a tervet készítő cég, hogy a haszonelemzésben vizsgált változatokat a soron következő testületi ülésen vitassák meg. Ez pedig augusztusban következik, így Kardos István szerint rosszindulatú rágalom, hogy a város vezetése nem foglalkozik az elkerülő ügyével. Foglalkozik, hiszen az augusztus végi önkormányzati ülésen döntenek az ügyben.

Miért kell Püspökladány lakosságának elviselni 10 ezer gépjármű füstjét, zaját és porát? - teszi fel a következő kérdést Csontos János ezen a szórólapon.

Nos, talán azért, mert képviselő

úr bár 2009-re azt ígérte, hogy megépül az M4 –es autópálya, melynek része lett volna a Ladányt elkerülő szakasz, ismét nem lett belőle semmi. Éppen ezért az önkormányzat többségi FIDESZ frakciójának tagjai felháborítónak tartják, hogy Csontos János most vádol, miközben a vád őt illetné a be nem váltott ígérete miatt.

A város jelenlegi vezetése, még ha ezt a képviselő úr kétségbe is vonja: gondolkodik és gondoskodik. Példa erre, hogy épülnek a közlekedést biztonságosabbá tevő körforgalmak, utak. Elkészült a Bocskai utcán a kerékpárút, lámpás csomópont.

Nem mulasztott tehát a ladányi önkormányzat, mulasztott viszont Csontos János, aki nem váltotta be ígéreteit, most pedig szórólapokon az önkormányzatra hárítva a felelősséget próbálja mentegetni magát. Ez az alpolgármester és az önkormányzati többségi frakció véleménye a szórólappal

Megkezdődött a katolikus temető felszámolása

A feljegyzések szerint 1860-ban nyitották meg a ma még meglévő, de már nem üzemelő római katolikus temetőt. Több mint egy évszázadig, egészen 1980-ig üzemelt. A bezárása óta eltelt huszonkilenc év alatt a temető szinte teljesen az enyészeté lett. Időközben lejárt a temető nyugvási ideje is 2005-ben, így a Római Katolikus Egyház megkezdte a temető felszámolását, melynek folyamatáról kérdezte meg szerkesztőségünk Lupsa Tamás plébánost.

Néhány héten belül eltűnnek a gazdátlan sírok

Egy régi problémát oldhat meg a most indult temető felszámolása. Amikor megkezdtem a munkát az egyházkerületben és megismertem a temető állapotát, azonnal láttam, hogy ez tarthatatlan, hogy ez nem temetőhöz méltó. Azt gondolom, ha a múltat nem értékeljük, akkor hogyan akarunk jövőt. Tehát valamit tenni kellett. Akkor még csak azt gondoltuk, hogy elég lenne megtisztítani. Aztán az egyháztanács tagjaival és a püspökkel beszélgetve megállapítottuk, hogy ez kevés, mert a következő évre megint felferödnének a sarjak, tehát a nagy munka fölöslegessé válna. Éppen ezért jött a gondolat, hogy járjunk utána, hogyan kivitelezhető a sírhelyek felszámolása. A rendelkezésre álló információk alapján minden sírhelynek lejárt a megváltása, innentől kezdve, mindenki értesítése után az egyházközségnek lehetősége van gondoskodni a területről.

- Milyen értesítési kötelezettsége van az egyháznak?

- Az érvényben lévő a temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. Törvény, valamint a végrehajtásáról szóló 145/1999. (X.1.) kormányrendelet előírásainak figyelembevételével egy-egy országos-, megyei- és helyi lapban kell folyamatosan, hat hónapon át hirdetni, illetve ki kell függeszteni plakátokon. Ezen idő alatt mindenkinek

jogában áll saját sírhelyeiről gondoskodni. Ezután joga van az egyházközségnek, az összes sírhely felszámolására.

- Hogyan történik a felszámolás?

- Erre meghatároztuk a lépcsőfokokat. Első: a nagyobb fák kivágása, mely a napokban fejeződött be. Ezután a felferödt sarjak és cserjék kivágása, a terület letisztítása a következő lépcsőfok, a terület átláthatósága érdekében. Majd ezt követően, a temetkezési vállalat elvégzi a sírok exhumálását. Ezt a munkát csak ők végezhetik.

- Mennyi sírról lehet szó?

- Sajnos jelenleg nincs pontos adatunk a sírhelyek számáról, így ezt csak a terület megtisztítása után lehet felmérni. A temető területe 3,5 ha, ez legalább kétezer sírhelyet takar, hogy ebből mennyi maradt, azaz mennyi vár felszámolásra, azt nem tudjuk. A felszámolásnál ügyelni fogok arra, hogy lelkiismeretes munka történjen. A maradványok egy közös sírba kerülnek. A kikerülő síremlékeket a templom udvarán kialakítandó sírkertben helyeznénk el, kegyelettel megőrizve az elhunytak emlékét, ez talán maradandóbb lelki élményt ad, mintha a jelenlegi állapotban hagynánk meg. A felszámolt temető területe ezután egy 30 cm földtakarást kap.

A sírkövek mellett a temetőt számos szép szobor és kőfaragvány is díszítette. Talán még fellelhető néhány ezekből, melyeket érdemes lenne megmenteni.

A napokban az egyik fa kidöntésekor megtaláltunk egy keresztet, amely a stílusából ítélve a múlt század elején készülhetett. Természetesen figyelmet fordítunk ezekre is. Egyenlőre a templom udvarán keresünk helyet a szobroknak is.

- Mi lesz a terület további sorsa?

- Nincs még semmi konkrétum. Ha a felszámolás munkálatait lefolytatjuk, akkor van arra lehetőségünk, hogy megvizsgáljuk, érdemes-e nekünk gondolkodni a használaton, vagy pedig az egyházközség – püspöki jóváhagyással – értékesítheti. Ez is a közeljövő egyik feladata.

A római katolikus temető múltjáról nem sok információ áll rendelkezésünkre, holott több olyan síremléket is rejt, melyek megőrzése nagy fontossággal bír, településünk múltja szempontjából. Természetesen ezeket újra fel lehet állítani más helyen, de fontos a hozzájuk fűződő adatok, tények és történetek megismerése is. Tehát, ha a tisztelt lakosok birtokában fellelhetőek ilyenek, akkor szíveskedjenek eljuttatni a Római Katolikus Egyházhhoz, vagy a Püspökladányi Városvéde és Szépitő Egyesülethez.

Rásó János

Lezárult a búcsúév a ladányi római katolikus templomban

Búcsúünnepre gyülekeztek a hívők a püspökladányi katolikus templomban, egy különleges emlékévként záróünnepén június 29-én. Templomunk egyik védőszentjének, Szent Pál születésének 2000. évfordulója alkalmából XVI. Benedek pápa 2008. június 28-tól egy éven át Szent Pál-évet hirdetett a Katolikus Egyházban. A védőszent nevét viselő templomokat, -köztük a püspökladányit is- az emlékévként búcsújáró helyé nyilvánította a Szentatya, ahol az év folyamán a hívek bármikor bűnbocsánatot nyerhettek. A különleges búcsúév leteltével jeles vendégek érkeztek Püspökladányba. A szomszéd települések plébánosai és a Szabolcs megyei főesperes, részvételükkel emelték az ünnepi mise rangját.

-A biblikusok kutatása szerint, ha nem is patikai pontossággal, de megállapítható, hogy körülbelül kétezer évvel ezelőtt született a nemzetek apostola, Szent Pál. Ezzel kapcsolatban a Szentatya ráirányította egy egész éven keresztül a hívek és a nem hívők figyelmét is Szent Pál életére és tevékenységére, vértanúságára, életszentségére. A Szent Pál-évben nagyon sok rendezvény volt országszerte, világszerte az egyházközségekben. Ezt zárjuk most le. A Szentatya pedig egy új programot, egy új évet hirdetett: a papság és a számtalan Varga János, a Szabolcs-Szatmár Bereg megye főesperese.

Főesperes úr sajnálattal vette tudomásul, hogy a jeles alkalom kapcsán

sem telt meg a templom, ám nem ismeretlen a helyzet számára, hiszen az ő kerületében is ilyen problémákkal küzdenek. A Szent Pál-évként lezáró ünnepi misét főesperes úr celebrálta. A búcsúünnepen az áhítatos hívőkre az oltár mögött lévő értékes freskóról a templom védőszentjei, Szent Péter és Szent Pál tekintettek le. A Hajdú-bihari Egyházmegyében hat templomot szenteltek és építettek e két jelentős Szent tiszteletére, és ezeket a templomokat mind búcsújáró helyé nyilvánították. Ez idő alatt a templomokba ellátogató hívek gyónással, imákkal és a búcsúnyerés feltételeinek teljesítésével, búcsút eszközölhettek önmaguk és családjuk számára.

-A búcsú szavunk egyházi értelemben azt jelenti, hogy elengedés, valaminek az elengedése. Ez az Anyaszentegyháznak a kegye, ajándéka, ebből az ünnepi alkalomból kifolyólag például, mint a Szent Pál -év. Mit enged el az Anyaszentegyház? Nos, a magyarországi hitelállományt nem engedheti el sajnó, mert a Szentatya kegyelmi kincstára van, ami a Szentatyára van bízva, a kulcs nála van. Jézus rábízta Szent Péterre a mennyország kulcsait és azokat a kegyelmeket, amelyeket Jézus Krisztus érdeméből és az ő szenvedéséhez, az ő életéhez társuló szenteknek az érdeméből való.

folytatás az 5. oldalon

Hol van az autópálya?

Csontos János és Gyurcsány Ferenc 2006-os választási ígérete szerint év végére kész kellene, hogy legyen a sztráda

A jelenlegi kormány rántott még egyet a Csontos János és Gyurcsány Ferenc által 2006-ban mézbe mártott madzagon. Bajnai Gordon miniszterelnök ugyanis a sárréti embereknek a 2009-re beígért autópálya helyett 2015-öt jelölte meg az M4 következő szakaszának építési időpontjaként. Sajnos még ez a dátum sem az átadás, csupán az építés kezdetének lenne az időpontja. Az újabb ígéretet szerint 6 év múlva Szolnoknál kezdődne a munka –jutott tudomásunkra a szomszéd megye napilapját a Szolnok Megyei Néplapot olvasva. Nagy csalódás ez a sárréti, ladányi emberek számára, hiszen az MSZP-s országgyűlési képviselő, Csontos János a sztrádaépi-téssel együtt nem csak a térség felzárkózását ígerte, hanem munkalehetőséget is az építkezés kapcsán, ami jól is jött volna a súlyosan hátrányos helyzetű Sárrétnek. Csontos János a kampányban tehát ígért, most azonban hallgat. Amikor arra kértük, ossza meg legfrissebb információit az autópálya ügyével kapcsolatban a Ladány TV nézőivel és a Püspökladányi Hírek olvasóival, titkárnőjén keresztül azt üzenté: "Nem kíván nyilatkozni." Arnóth Sándor, a Sárréti Kistérség elnöke azt mondja: a Magyar Szocialista Párt egész egyszerűen túlvállalta magát, aminek egyenes következménye volt a -most már úgy tűnik - megállíthatatlan hazugságlavina.

-A különböző problémák tulajdonképpen a legutóbbi országgyűlési választásokon kezdődtek. Alapvetően abból adódtak, hogy az MSZP túlvállalta magát. Sok volt az ígért, amit már akkor tudni lehetett, hogy nem fognak valóra váltani –mondja Arnóth Sándor. Az ígéretesekkel és az M4-es autópályával kapcsolatban nem csak polgármester úrnál telt be a pohár. Az általunk megkérdezettek úgy vélik, hogy a kormánynak már nem lehet hinni, és kormányváltásra lenne szükség, sürgősen.

M4: se híre, se hamva...

Hazugságok hálójában...

Arnóth Sándor szerint a változás indokolt lett volna már 2006-ban. Annak idején mindent meg is tett azért, hogy az emberek a kecsge-tető ígéretet mögé lássanak. De sajnos sikerült megtéveszteni a választókat, most viszont a következmények szemmel láthatóak: lakat került az utókezelőre, a cukorgyárra, valamint az életkörülmények romlását is mindenki a saját bőrén tapasztalhatja. -Én jeleztem, amikor az országgyűlési választások zajlottak, hogy megtévesztés folyik. Sajnos igazam lett, és mostanra bebizonyosodott, hogy az MSZP mindenben hazudott. Fejlesztéseket ígértek, de ránk zárták a belgyógyászati utókezelőt, fejlesztéseket ígértek és ránk zárták a kabai cukorgyárat. Semmi nem valósult meg. Most elviszik a buszokat, rontják az egészséghez és élethez való esélyünket és mindenhez amihez csak hozzányúltak, elrontották –mondja a Sárréti Kistérség elnöke.

Még az autópálya-építéshez szükséges területek kisajátítása sem történt meg...

Arnóth Sándor az is elmondta, hogy az autópálya következő szakaszának építéséhez rengeteg feltételnek egyszerre kellene teljesülnie. Ezeknek a viszonyoknak a rendezésére viszont a Magyar Szocialista Párt vezette kormány nem képes. -Szolnokon új hidat kell építeni, ahhoz meg kell vásárolni a földeket, ki kell sajátítani területeket, pénzt kell előteremteni, és ehhez ez a jelenlegi kormány alkalmatlan. Én úgy gondolom, hogy az M4-es autópályát meg lehet és meg kell csinálni, de azokban, akik megígérték, nem lehet bízni. Hazudtak –summazza Arnóth Sándor. A ladányi lakosok az M4 építésének halogatása miatt pedig becsapva érzik magukat, mert ahogy a mondas is tartja: az ígéret szép szó...

-Felháborító, mert be volt ígérve –mondja Fekete Ferencné.
-Mindent ígérnek, de semmit nem csinálnak. Sajnos, ez van –folytatja Kiss Béla.

Csontos János hallgat az ügyben...

Az autópálya ügyében természetesen –ahogy azt fent már említettük- megkerestük Csontos Jánost is. Képviselő úr levélben történő megkeresésünkre a titkárnőjén keresztül annyit üzent, hogy nem kíván nyilatkozni az M4 ügyében. Ellenben kaptunk még egy ígéretet, miszerint levélben válaszolnak megkeresésünkre. Sajnos, válaszevél sem érkezett válaszkérésünkbe, így maradnak a száraz tények: 2006-ban 2009-re ígérték az autópályát, jelenleg pedig a 2015-ös dátumot helyezték kilátásba. Akkor is Szolnoknál kezdődik majd a munka, ami beláthatatlan, hogy mikor éri el Püspökladányt. Három év alatt tehát annyi előrelépés történt az ügyben, hogy további éveket –talán egy évtizedet is - kell várunk az erre az évre beígért M4-es autópályára.

Mile A.-D.Sári A.

Testvérgyilkosság ügyében nyomoz a rendőrség

A legtrikább esetek közé tartozik, amikor egy bűncselekmény elkövetője feladja magát a rendőrségen. Püspökladányban július 25-én ez történt, amikor egy 53 éves férfi besétált a rendőrkapitányságra és közölte, hogy alig pár órával azelőtt saját lakásukban kioltotta fivére életét. Bármennyire is rendkívüli volt a bejelentés, a püspökladányi rendőrkapitányság munkatársai kimentek a gyilkosság állítólagos helyszínére, ahol sajnálatos módon meggyőződtek a bűncselekmény tényéről. -A bejelentést követően rendőreink a helyszínre vonultak és megállapították, hogy megtörtént ez a cselekmény. Az ő feladatuk akkor és ott a helyszín biztosítása volt. Majd értesítették a Megyei Rendőr Főkapitányság illetékes szervét, és ők folytatták le a helyszíni szemlét –tájékoztatta lapunkat az esetről Szilágyi Erika rendőrségi szóvivő.

A kihallgatás során kiderült, hogy a gyilkos fegyver egy balta volt, amellyel a gyanúsított többször megütötte 56 éves testvérét.

A Hajdú-Bihar Megyei Rendőr Főkapitányság Bünyügyi Osztálya emberölés büntett elkövetésének megalapozott gyanúja miatt őrizetbe vette a férfit. Mint kiderült aznap délután szóváltásba keveredtek az áldozattal, de már korábban megromlott a kapcsolatuk –tudtuk meg Vezendi Jánosné rendőr őrnagytól.

Az utcában lakók szintén a testvérpár rossz kapcsolatáról számoltak be. Mint mondták gyakori volt a veszekedés. A körülmények egyelőre tisztázatlanok, az viszont biztos, hogy a gyanúsított szerint a testvére megérdemelte, amit kapott. A kihallgatás során ugyanis megbánást nem tanúsított.

A ma hatályos törvények szerint 5-től 15 évig terjedő szabadságvesztésre számíthat a gyanúsított, de vizsgálni fogják a terhelő és mentő körülményeket.

Ilyen mentő körülmény lehet a kóros állapot, mivel az utcabeliek szerint a gyanúsított pszichiátriai kezelés alatt állt. Amennyiben ez a tény beigazoldódik, úgy a nyomozás során elmeorvosi vizsgálatra is sor kerülhet.

A korszerű buszokat elviszi, az ócska járatokat idevezényli a Volán -tiltakoznak a térség polgármesterei

Nagy a felháborodás. Utasok, polgármesterek emelték fel szavukat az elmúlt napokban amiatt, hogy a Hajdú-Volán Zrt. a jó minőségű, új autóbuszokat elvezényli a Sárréti Kistérségből, s helyettük a debreceni belvárosi forgalomból kivont ócska buszokat állítja üzembe.

Az erősen vitatható ok, hogy a megyeszékhelyen a helyi járatok üzemeltetését júliustól a Cívibusz Konzorcium látja el, így a Hajdú Volánnak felszabadult 161 autóbusza, melyek egy részét itt, a sárréti térségben kívánja üzemeltetni a közlekedési vállalat. Ezzel azonban minőségi visszalépés történik a térség közlekedésében, ami sérti az itt élő és utazni kívánó emberek érdekeit, fogalmazta meg aggályait Arnóth Sándor polgármester a buszok cseréjével kapcsolatban.

Ilyen régi járművek jönnek az újak helyett

Az ügyben megkérdeztük Balogh Gyulát, a Hajdú Volán ZRT. forgalmi és marketing igazgatóját, aki elmondta, hogy a járműcserét illetően fals információk birtokában vagyunk. A járműmozgásokat ugyanis minden esetben az utazási igények

határozzák meg, és a Hajdú Volán a felmerült igények alapján szervezi meg, hogy hol, milyen típusú, befogadóképességű járművek közlekedjenek. Nos, ha igényt fogalmazhat meg egy utas, az aligha szól arról, hogy ő rosszabb busszal szeretne közlekedni. Így vélekednek a Sárréti Kistérség polgármesterei. Azt mondják, nem kellene a több százezer kilométert futott buszok, maradjanak itt a korszerű, biztonságos járatok. Ezért petíciót adtak át a Hajdú Volánnak, és bíznak benne, hogy ennek hatására a közlekedési vállalat átgondolja a döntését.

Balogh Gyula, a Hajdú Volán ZRT. forgalmi és marketing igazgatója nem érti a tiltakozás okát, mivel a Debrecenből felszabadult járművek közül csak a fiatalabb, a komfortosabb, az utasigényeknek jobban megfelelő autóbuszokat kívánják a helyközi közlekedésbe bevonni –mondja. Kérdésünkre, hogy akkor miben különböznek majd a Debrecenből érkező járművek a most üzemelő járatoktól kiderült, hogy azok egyike sem rendelkezik klímaberendezéssel, dönthető ülésekkel, és alacsony padlózattal sem. Közben a járműcsere folytatódik. A tiltakozás ellenére, egyre több a kimustrált busz a Sárrét útjain. A térség polgármesterei nem tudják elfogadni a Volán nem éppen utasbarát lépését, ezért élve felterjesztési jogukkal a Közlekedési Minisztériumhoz fordulnak, hogy vizsgálják ki, és állítsák le a modern buszok elvezénylését a térségből. Arnóth Sándor a Sárréti Kistérség elnökeként bízik benne, hogy a közös fellépés a lakosok érdekében, ugyanúgy eredményre vezet, mint amikor megakadályozták, hogy az Intercity vonatok menetrendjéből kivegyék a püspökladányi megállást, vagy amikor a mellékvonalak megszüntetése érdekében léptek fel a kistérség polgármestereivel közösen.

A fejleményekről lapunk következő számában beszámolunk olvasóinknak.

Dienes Zoltán

A magyar ember nem akar takarékoskodni

Néhány napja meglepő kijelentés hangzott el egy rádióadásban. A riportalany egy MSZP-s politikus volt, aki azt mondta: elképesztő, hogy ma Magyarországon a lakosság nem hajlandó takarékoskodni. Azonnal megállt a kezemben az ecset, mivel éppen a lakást festettem, és próbáltam megfejtetni, hogy mire is célozhat az illető, hiszen a felmérések alapján a magyar lakosság közel 80 százaléka egyetlen fillért sem tud megtakarítani egy átlagos évben, és a fennmaradó 20 százalék sem rendelkezik elegendő megtakarítással egy váratlan esemény elhárítására. Az okok között a már meglévő kölcsönök anyagi terhe áll első helyen, ami nem is csoda, tekintve az irreálisan megnőtt banki törlesztő részleteket. A jól fizetett állás rózsaszín ködén keresztül nyilván nem látja az illető politikus, hogy ez a teher, milyen nyomasztó a lakosság nagy része számára. De nem is az a feladata, hogy ezt felmérje. Neki csupán azokat a megszorító intézkedéseket kell „széppé” tennie, melyek ma a lakosságot terhelik. Pedig ahhoz, hogy legalább a gyermekeinknek enni tudjunk adni, igen is kell takarékoskodnunk. Sőt, művészi tökélyre kell fejlesztenünk a takarékoskodást. Persze ez nem a sok-sok forint élére állítását jelenti, hanem azt a döntést, hogy ebben a hónapban mit vonok meg a családtól. Ez, a magas fizetéssel, számla nélkül elszámolható költségtérítéssel, és más ember évi jövedelemével felérő havi tiszteletdíjjal „terhelt” politikus számára egyszerűen felfoghatatlan. Mint ahogy az is, hogy nem az a tét, hogy a Kanári szigetekre vagy Egyiptomba megyek nyaralni, hanem az, hogy ha magam festem ki a lakásomat sikerüljön az bárhogy is, megtakarítom a szobafestő munkadíját. Így

meg tudom venni a gyermekemnek az iskolakezdéshez szükséges tankönyveket, füzeteket és tornafelszerelést.

Utalt az illető politikus arra a nemrég végzett felmérésre is, miszerint a lakosok egyként jelezték, hogy változtatni fognak fogyasztási szokásaikon. Azaz, amennyire csak lehet, szorosabbra húzzák a nadrágszíjat. Vajon kik adták a szájukba ezeket a mondatokat? Azt hiszem, hogy már régen a legutolsó lyukig van húzva a nadrágszíjunk. Tovább már nem lehet!

Még az élelmiszereken sem tudunk spórolni, mert a folyamatosan emelkedő árak mellett lassan az olcsóbb élelmiszereket sem tudjuk megvásárolni, hiszen azok is megfizethetlenné válnak. Végül is így legfeljebb kevesebbet eszünk ezután. Állítólag ez is része az egészséges életmódnak...

Azt hiszem, hogy az elmúlt hét-nyolc év megmutatta, hogyha kell, igenis tudunk mi magyarok takarékoskodni. Csak hát tovább már nem bírunk.

A valóság...

Lezárult a búcsúév a ladányi római katolikus templomban

Az elengedés pedig szól azon büntetések miatt, amelyeket bűneinkkel méltán magunkra vontunk, ugyanis a bűnbánat által és az Isten irgalmából bűneink bocsánatot nyertek, de tartozunk –mondta Varga János, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye főesperese.

A bűnök bocsánatot nyernek, de nem vésznek feledésbe. A búcsúünnepi mise alkalmából főesperes úr beszédét megszakítva, Csillagné Lugosi Mariann egy részletet olvasott fel Szent Péter megpróbáltatásairól, a börtönből való szabadulásáról.

„Péter két katonára bízta magát, kettős láncsal megbilincselve, a bejáratnál pedig örök vigyázták a börtönt. Egyszerre megjelent az Úr angyala és a helyiséget fény árasztotta el. Az angyal megütötte Péter oldalát és fölébresztette. Kelj föl gyorsan! Erre a láncok lehulltak a kezéről. Ezután az angyal így folytatta: Csatlod fel övedet, és vedd fel saruidat. Amikor megtette, az angyal ezt mondta: "Vedd magadra a köpenyed és kövess!" Ment és követte, de nem tudta, hogy valóság-e az, amit az angyal tesz vele. Azt gondolta, hogy látomása van. Átmentek az első őrségen, majd a másodikon is, aztán eljutottak a város felé nyíló vaskapuhoz, az magától kinyílt előttük.”

Az ünnepség legfelemelőbb pillanata, a Krisztus utolsó vacsorájának példájára bemutatott áldozat, az ostyá és a bor megszentelése volt. Ezt

követően a hívek sorban egymás után vették magukhoz a Krisztus testét és vérének jelképező áldozatot, majd főesperes úr minden jelenlévőt áldásban részesített.

„Áldjon meg benneteket a mindenható Isten, aki Szent Péter hitvallásával megerősített titeket a jóban és az egyház hitének sziklájára állított. Ámen. Mindnyájan, akik Szent Pál fáradhatatlan igehirdetését halljátok, nyerjétek meg embertársaitokat Krisztusnak, mindenkor követve az Apostol példáját. Szent Péter kulcsai, Szent Pál tanítása és mindkettőjük közbenjárása juttasson el mindnyájunkat mennyei hazánkba, ahová már boldogan eljutott Péter a kereszttel, és Pál a kard által. Ámen. Áldjon meg benneteket a mindenható Isten az Atya a Fiú és a Szentlélek. Ámen.”

A katolikus vallást gyakorló hívők számára nagy jelentőséggel bír a búcsú elnyerése, a bűnök bocsánata. Ezen a családi hangulatú ünnepen a templom védőszentjéről, Szent Pálról emlékeztek meg imáikban. A búcsú ünnepén a helyi hívek mellett az esperesi kerület papjai is jelen voltak, együtt ünnepeltek, együtt köszöntötték Szent Pált, így a bűnbánó hívek méltó módon tisztulhattak meg a gyónás szentsége által és szent áldozásban részesülhettek.

Katona Csilla

Elődeink nyomában

Földművelés a Nagy-Sárréten

Mezőgazdasági művelésre elsősorban a kevésbé vízjárta, jó minőségű földek szolgálták a Nagy-Sárréten. A történeti források szerint az Alföldön a 16. századtól a parlagrendszer volt a szokásos földhasználati forma, amely egészen a második világháborúig fennmaradt. A frissen feltört parlagba először többnyire kölest vagy zabot vetettek. A fő termény az árpa, a búza, a kukorica és nem kis mennyiségben a kender és a len volt, mely utóbbiak az önellátó jobbágy-parasztagazdaságokban a ruházatkodás alapanyagát jelentették. Ebben a művelési formában néhány évi használat után a földet pihentetni kellett. A termelékenység meglehetősen alacsony volt, és a földeket sem trágyázták. A vetés általában kézzel történt. A gabona betakarításának módja attól függött, hogy milyen minőségű volt a termés, és mennyire volt sürgős az aratás. Ha sűrűn kelt a búza és magasra megnőtt, akkor sarlóval aratták le, míg a silányabb minőségű gabonát kaszálták. Később – főleg a nagyobb táblák aratásakor – a kaszás aratás terjedt el, de meg kell jegyezni, hogy még a 20. század elején is gyakori volt a sarlóval történő aratás ott, ahol kisebb volt a vetésterület. Ugyanez volt a helyzet a két világháború alatt, amikor is a magukra maradt

asszonyok gyakran sarlóval aratták le a termést. A levágott gabonát kékébe kötötték és keresztekbe rakták, majd asztagokba gyűjtötték. A szemek kinyerésével igyekezni kellett ezután, mert a meglehetősen szapora és mindenhol jelenlevő egérhad rövid idő alatt igen nagy kárt okozhatott. Ezt a tevékenységet végezték kézi erővel – csépléssel, vagy állatokkal tapostatva – nyomtatással.

Később az igásállatok számának növekedése és a szántóföldek évenkénti trágyázásának általánossá válása nyomán, elterjedt a földhasználatban a négyes forgórendszer alkalmazása.

A nagy rétek, mocsaras területek lecsapolása, vízmentesítése, valamint az árvízmentesítések után nyert nagy mennyiségű, művelésre alkalmas terület erősen hatott a gazdálkodás jellegére és minőségére. Jobb lett a terület minősége és jobbak lettek a gazdálkodás szerzői is.

A város számos kert is övezte. Tulajdonosaik közt éppúgy voltak zsellérek, mint középbirtokosok vagy tisztviselők. Gyakori volt, hogy ki is települtek a kertekbe, ott húzták fel hajlékaikat. A kertekben főként olyan növényeket termesztettek, amelyek kimaradtak a négyes vetésciklusból, ráadásul több gondozást is igényeltek. Igen jelentős volt a szőlő és a különféle zöldségfélék, sőt a dinnye termesztése, és mind gyakoribbak lettek a nemesített gyümölcsfák is.

Rásó János

Városvédő szemmel

A rendőrkapitányság épülete

Lassan befejeződik a Rákóczi utca, Északi sor, Táncsics utca, Baross utca és Somogyi Béla utca találkozásánál kialakítandó körforgalom építése. A munkálatok során több villanyoszlop is eltávolításra került, ami által kinyílt a tér, és nagyobb rálátást enged a rendőrkapitányság épületére. Az 1929-ben készült épületben mindig is a törvényesség szolgálta a dolgozókat. Először fősztolgabírói, majd főjegyzői hivatal volt, később rendőrkapitányság.

A szabadságharc leverése után országszerte azonnal megszervezték a császári és királyi szolgabírószolgálatot, és a közigazgatást kivették a megyei önkormányzatok kezéből. A nádudvari járás fősztolgabírója 1849. novemberétől püspökladányi székhellyel Nábrátczy Antal lett, aki előzőleg a püspökladányi vallásalapítvány ügyvédje volt. A sok évszázados közigazgatási beosztás megváltoztatására került és a létrehozott püspökladányi járáshoz Báránd, Szerep, Bucsa-pusztá, Udvari, Bajom, Rábé, Torda, Dancsháza, Sáp, Földes, Tetétlen tartozott. Ekkor Nábrátczykyn kívül még Rásó Lajos fősztolgabíró, valamint Kelemen Albert és Kállay János alszolgabírók voltak a hivatal vezetői. Egy 1854-ben keltezett jelentéséből egyértelműen kiolvasható, hogy a törvénykezési ügyek már ismét a járási fősztolgabírói hivatal hatáskörébe tartoztak ekkor. Fél év alatt 3000 közigazgatási tárgyú, 420 elnöki, 1320 törvénykezési polgári ügy, valamint 570 bűnügyi tárgyú irat érkezett a püspökladányi járási fősztolgabírói hivatalhoz. Mindemellett 326 rab került a hivatal felügyelete alatt levő börtönbe. Ezeket az ügyeket két közigazgatási fősztolgabíró, két szolgabíró, két járásbíró, három segédjárásbíró intézte.

A múlt század elején közel két évtizedig Hajdúszoboszló volt a járás székhelye, egészen 1929-ig, amikor is megyei segédlettel felépült Püspökladányban a ma is álló épület. Ettől kezdve újra Püspökladány lett a székhelye a járásnak, amelybe ekkor Kaba, Nádudvar, Tetétlen és Földes községek tartoztak.

1945 júniusától fősztolgabírók helyett járási főjegyzők lettek a járás vezetői. Majd 1950-ben a tanácsok megválasztása után, a járási fősztolgabírói hivatal épületében a járási rendőrkapitányság kapott helyet. Azóta többször is sor került az épület bővítésére. Sajnos azonban az eredeti épülethez hozzátoldott épületrészek már nem hozzájárulnak a múlt század elejének stílusjegyeit. Mégis, az épület eredeti, térre néző impozáns homlokzata megkívánja, hogy a körforgalom építését egy stílusában hozzáilleszkedő park kialakításával fejezzük be.

Rásó János

 <p>ISSN:0866-1375</p>	<p>Szerkesztőség : 4150 Püspökladány, Petőfi u. 5-7. Tel : 54/514-171 email:ladanyihirek@freemail.hu</p>
	<p>Tördelés, grafika : multimedia design Nyomás : Hektográf Nyomda Püspökladány</p>

**Következő lapszámunk
szeptember 2-án jelenik meg.**

Nyári tábor Biharfélegyházán

„Építsünk hidat tiszta szavakból határok fölé,
S elindulhatunk egymás felé!
Építsünk hidat, ha nem megy másképp hát így kezdjük el,
Míg magyar szóra magyar szó fele!”
(Ismerős Arcok)

Hidat építettünk mi is július utolsó hetében Erdélyben, Biharfélegyháza településen nyílt alkalmunk arra, hogy egy nem minden napos táborot vezessünk. A táborot a Vasárnapi Iskola program keretén belül szerveztük meg. Idén tavasszal Püspökladány is csatlakozott e mozgalomhoz, melynek keretében tanár csapatok indulnak havonta a határ közeli településekről az elszakított területek falvaiba, városaiba, hogy hétvégenként foglalkozzanak a szórványban élő, meglehetősen nehéz sorsú gyermekekkel, segítsék őket magyarságuk megőrzésében. A mozgalom a jelentkező pedagógusok önkéntes munkáján alapul, térítést nem kapnak érte. Költségeiket jószándékú adományokból, pályázati pénzekből, önkormányzati támogatásból, valamint a Vasárnapi Iskola Alapítvány által finanszírozott összegekből fedezik. A határon túli magyar gyerekek nem anyanyelvi környezetben töltik napjaik nagy részét, ez óhatatlanul az anyanyelv ismeretének megkopásához vezet.

A kiutazó önkéntes anyaországi pedagógusok feladata, hogy néhány órában - a vasárnap délelőtti istentiszteletek rendjéhez igazodva - képezzék a tanulókat a magyar irodalom és nyelvtan, magyar történelem terén, színesítve a tanulást sok-sok kézműves foglalkozással. Városunk Biharfélegyháza településsel került kapcsolatba, oda járunk ki meghatározott időközönként.

A foglalkozásokat Petőné Papp Margit főigazgató asszony, Daróczi Ilona tanítónő és jómagam vezettük. A táborban csatlakozott hozzánk Kissné Jánosi Judit tanítónő is.

Májusban fogalmazódott meg az ötlet, hogy szervezzünk egy olyan táborozást, mely keretében nem hagyják el ugyan a település határát a gyermekek, de megteremtik az együtt töltött napok élményét, mely közösség-erősítő, önállóságra nevelő egyúttal.

32 gyermek várt bennünket nagy izgalommal. Szabadidős tevékenységeket, közösségfejlesztő játékokat terveztünk erre a négy napra. Megérkezésünket követően délelőtti örömmel „vettük birtokunkba” a Teleház udvarát, kisebb-nagyobb sikerrel felállítottuk a sátrakat. A közös játék és sport része volt mindennapjainknak. Reggelenként tornával kezdtük a napot. Az udvaron elhelyezett trambulín igen sikeres volt a gyermekek körében. Kézműves foglalkozások is tarkították a programokat. Fontunk, origamiztunk, rajzoltunk. Gyakran előkerültek a társasjátékok, ugrókötelek, tollaslabda készletek, hullahopp-karikák is. Sorversenyt, Ki mit tud vetélkedőt rendeztünk a gyermekek számára.

Kirándultunk Nagyváradra, ahol megtekintettük a várat. A város játszóparkján önfeledten próbálhattak ki minden játékot a táborlakók. Vasárnap délelőtti istentiszteleten vettünk részt, ahol Szabó Zsolt tiszteletes úr kérésére az ott megjelent gyülekezeti tagokkal megosztottuk gondolatainkat. Elmondtuk, mi is valójában a Vasárnapi Iskola feladata, milyen céllal történt városunk és Biharfélegyháza között a kapcsolatfelvétel. Szívszorító volt, amikor tiszteletes úr arról beszélt, hogy milyen nagy kincs a magyar nyelv. Boldogok az emberek a faluban, hogy ezen a gyönyörű nyelven beszélhetnek. Egyik délután lovaskocsival kirándultunk a környéken. Ellátogattunk a Szent Imre-kúthoz, megtekintettük a közeli halastavat is. Este táborúzt mellett énekelünk, játszottunk. Az utolsó napon megajándékoztuk a gyerekeket. Ők is elmondták a táborral kapcsolatos észrevételeiket, illetve azt, hogy milyen emlékekkel térnek haza. Gyermeki bájjal fogalmazták meg, hogy jövőre visszavárnak bennünket.

A tábor a Vasárnapi Iskola Alapítvány és a Püspökladány Város Önkormányzata támogatásával, valamint az önkormányzati képviselők önzetlen hozzájárulásával valósult meg, melyet ezúton köszönök meg a táborozók nevében is.

Federics Lászlóné
pedagógus

Ültessünk közös földbe Életfát!

„Most érzem, hogy sorsom a hazámnak sorsa, mint fához a levél,
hulltomig kapcsolva, mert nem madár vagyok, hanem csak
falevél, mely ha fája kidőlt sokáig ő sem él.”

(Babits Mihály)

Ez év tavaszán Budapesten megalakult az Életfa Kárpát-medence Összefogás Egyesület. Az összefogás célja: az azonos értékrendet képviselő civil szervezetek és személyek összefogása, legyen a szervezet vagy személy határon innen vagy túl, alapítványok, egyesületek megalakulásának elősegítése, nemzeti-, kulturális értékek védelme. Az egyesület elnöke Bíró Ildikó, a Polgárok Háza kulturális igazgatója, országgyűlési képviselő, alelnöke Varga Norbert, a Keresztény Értelmiségiek Szövetségének soproni elnöke, a polgári körök szakmai csoportjának szóvivője és Hegykő alpolgármestere, titkára Hardy F. Gábor ügyvéd. Az Órdaru Egyesületet képviselve jómagam is alapítótagja vagyok e szervezetnek.

A hazai és határon túli településeket azzal a céllal kerestük meg, hogy egy kevéske (maroknyi) földet küldjenek el számunkra. A küldeményeket mi továbbítjuk Hegykőre. A Fertő-parti faluban a mintákat nyár végéig várják, akkor összekeverik, és visszajuttatnak egy kevés mennyiséget a feladóhoz. Az összekevert és a visszajuttatott földbe egy életfát ültetnek majd a csatlakozó települések. Ez lehet tölgy (az ítélezést és a bíraskodást jelképezi) vagy nagylevelű hárs (a szeretet, a szerelem és a gyógyítás szimbóluma). Ezzel jelezve az összetartozást. A kezdeményezés politikamentes, ám az elvárás, hogy a minták származási helyét valamely magyarországi egyház pecsétjével igazolják a helyi egyházi képviselők, vagy a település polgármestere tegye ezt meg. Eddig többszáz településről érkezett föld, az elsők között Tihanyból és Pannonhalmáról. Felhívásunkhoz csatlakozott Mikepércs, Cserépfalu, a határon túlról Biharfélegyháza is. Véleményünk szerint ebben a kusza világban is lehet olyan kezdeményezés, amely mellé az egész ország odaállhat.

Összel ünnepélyes keretek között Püspökladányban is elültetjük az Életfát, melynek pontos időpontjáról, helyszínéről időben fogunk tájékoztatást adni. Szeretettel várunk minden kedves püspökladányi lakost.

Federics Lászlóné
Órdaru Egyesület elnöke

Magyarságunk bronzba formázva

Államalapító Szent István királyunk tiszteletére lovas szobrot állít a szlovákiai Révkomárom városa. A mintegy 3 tonnás bronzszobor, mely életnagyságban ábrázolja első királyunkat, Gyórfi Lajos szobrászművész alkotása.

Több mint 300 köztéri alkotás készítése fűződik a művész nevéhez, amelyek között számos lovas szobor is található. Ilyen, a nemrégiben Párkányban, a párkányi csata 325. évfordulója tiszteletére felavatott III. Sobieski János lengyel király lovas szobra is. A most elkészült Szent István király szobornak a megformálásánál a művész a „kalocsai királyfejet” vette alapul, amelyet egyre többen fogadnak el reális ábrázolásként.

Gyórfi Lajost a Táncsics utcai műhelyében kerestük föl, ahol a Szent István-szobor készítéséről, a szobrok jelentőségéről és magyarságunk értékeiről beszélgettünk.

- Hogyan lehet ma Szlovákiában Szent István király tiszteletére szobrot állítani?

- Szlovákiában van egy szoborállítási törvény, amely szerint csak akkor lehet szobrot állítani a magyaroknak, ha a megye vagy az országgyűlés engedélyezi. Tavaly ősszel avattuk fel Párkányban Sobieski Jánosnak, a párkányi csata emlékére készített lovas szobrát, mely életem eddigi legnagyobb szobra volt, és a legnagyobb lovas szobor Szlovákiában is. Itt kaptam megbízást a Szent István-szoborra, amelyre már az említett törvény elfogadása előtt megszerzték az engedélyt. Ennek a felavatása augusztus 21-én lesz. A magyar köztársasági elnök avatja fel, reméljük, hogy csitítva ezt a mostani borzasztó helyzetet, amit a szlovákok alakítottak ki az utóbbi hetekben. Bízunk benne, hogy csendes lesz az ünneplés, és méltó lesz a megemlékezés.

- Milyen és mekkora lesz ez a Szent István-szobor?

- Ez egy hatalmas szobor. A dárdahegy több mint 8 méter magasban van, a korona keresztje 3 méterre van a ló talpától, a talpazat pedig 2,6 méter. Feliratot csak két nyelven engedélyeznek a szlovák hatóságok, ezért mindössze Szent István kézjegye lesz a kő első oldalán. Megformázásra kerültek a legfontosabb attribútumok: a kettős kereszt, a hármashalom, Szent István címere, a dárdás zászló a hatalom jelképe, a Szent Korona, a palást formájú körköpeny és a Szent István-i kard.

- Miért lovas szobrot formázott meg? Ma kicsit idegenkednek a modern művészek ettől az ábrázolásmódtól.

- Ezt a szobrot a határon kívüli magyarság állítja Révkomáromban. Ma sokan maradinak tartják a lovas szobrot, meglehetősen furcsán értelmezve identitásukkal a magyar kultúrát. Egy szobor nem attól lesz modern, hogy háromszög vagy sík, vagy nem ábrázol semmit, vagy olyan agytekert, hogy már senki nem tud belőle kinézni semmit. Egy szobor attól lesz modern, hogy beépül a saját korába. Én nem barokkosan, reneszánszosan vagy görögösen mintázok, hanem XX. század végi – XXI. század eleji stílusban. Én úgy érzem, hogy a magyar kultúra művésze vagyok, flottul, lazán mintázok, és nyitott formarendem van. Ezt Cezane indította el a festészetében. Felvetette a gondolatot, és hagyott valamit a nézőnek. Annyit, hogy tegyen ő is hozzá, és azzal lesz befejezve mű. Ez nem azt jelenti, hogy befejezetlen volt, amit készített, hanem megengedte a nézőnek, hogy gondolkozzon ő is. Aki modern akar lenni, az nem művész. A művész csinálja a saját dolgát, és majd elmondja az utókor, hogy modern volt-e vagy sem. Ki mondja meg azt, hogy mi a művészet. Sokszor felmerült, hogy a lovas szobor nem is művészet. Csak hát, alig vagyunk páran, akik meg tudják csinálni. Akkor mi a művészet, ha nem a lovas szobor, hiszen talán ez a legnehezebb ága a szobrászatnak. Én itt nőtem fel az Ágotán. Apám csikós volt, és én is mindig ott voltam a lovak hátán. Azért nem tudnak sokan lovas szobrot csinálni, mert nem éltek lovakkal. Nem természetes számukra, ezért meg kell nézniük, hogyan is néz ki egy ló. Nekem nem kell megnézniem,

Gyórfi Lajos egyik alkotásának makettje

mert én ismerem a ló minden porcikáját.

- Hány lovas szobrot készített eddig?

- Ez a tizedik nagy lovas szobrom. Bár sokféle szobrot készítek, mégis ezt csinálom legszívesebben. Ma már egy hónap alatt el tudok készíteni egyet. Lehetne egy évig is csinálni, de mindig az első gondolat a legjobb, a legtisztább, azt kell megtartani. Úgy gondolom, hogy ha ezekből legalább egy megél ötszáz évet, akkor már megérte, hogy megcsináltam.

- Hogyan zajlik egy szobor elkészítésének folyamata?

- Már a tér megtekintésekor, ahova fel kell állítani a szobrot, jön egy gondolat. Van, hogy utánanézek a megformálandó figurának, mert nekem olyan attribútumokat kell kezébe adni, hogy hiteles legyen. A Szent Koronát csak Szent István fejére lehet tenni, mert ha Mátyás király fejére teszem, akkor Szent István lesz belőle. Mátyásnak a babérkoszorú jár, Szent Lászlónak a hermán lévő korona. Egy művésznek ezzel tisztába kell lennie. – Sajnos a tízezer forintosunkon ezt nem vették figyelembe, ugyanis III. Béla halotti koronáját tették Szent István fejére.

Ezután készítek egy rajzot, kidolgozom a részleteket, majd készítek egy makettet. Köztéri szobroknál zsűrítettetni kell az alkotást. Bár sokan nem teszik meg, de azért ezek is kikerülnek a köztérre. Persze ezek olcsóbbak, ám meg is lehet nézni a minőségüket. A művészetet nem lehet szociális alapon kezelni. A művészet önmagért van. Nem azt kell nézni, hogy a szegény művész megél vagy sem, hanem azt, hogy meg tudja csinálni, vagy nem tudja megcsinálni. Egy közösséget nem lehet meggyalázni. Sajnos nagyon sok helyen ez történik. Vannak játékszabályok a plasztikában, amelyeket be kell tartani. Egy királynak méltóságosnak kell lennie, nem lehet belőle koldust csinálni. A király a példaképünk, és nekünk – magyaroknak – rengeteg példaképünk van királyaink között. A németek sem tudnának egy olyan királysort összeállítani, mint amelyet a magyarok – a királyok és a fejedelmek között. A megmaradásunkért, bármilyen rövid ideig is álltak az állam élén, képesek voltak olyan tetteket végrehajtani, amelyet más királyok ötven év uralkodás alatt sem.

Magyarságunk bronzba formázva

folytatás a 7. oldalról

A róluk alkotott mesék, dalok évszázadokon keresztül ott voltak, és ott vannak ma is a nép ajkán.

- Mi a szobrok jelentősége, és mi a szobrász feladata?

- Mindegy, hogy milyen korban élünk, az alkotónagyság azon múlik, hogy az alkotó milyen kvalitású. Én azért élek, hogy létrehozjak olyan alkotásokat, amelyek között az emberek jobban érzik magukat. Olyan jó hallani a fiataloktól, hogy: „Találkozzunk a lovas szobornál!”, vagy a „Találkozzunk a Szent István-szobornál”. Itt élnek, ez beléjük ivódott, innen nőnek ki, és ebből a városból mennek tovább. Keresik azt a helyet, ahol van ehhez hasonló. El lehet menni a világ végére is, de valahogy mindig keressük a gyökereinket. És ha világ másik végén a gyökereinkből találunk egy picit, ott úgy érezzük, hogy egy kicsit otthon vagyunk. De ha teljesen idegen kultúrába kerülünk, ott nem érezzük jól magunkat, mert az idegen számunkra. Belenövünk és tudatosan növünk bele a gyökereinkbe. Én azért vagyok, hogy ezeket a gyökereket plasztikusan hozzam létre. Ez nagyon fontos, mert ha nincs meg ez a gyökér, akkor elveszett minden. Ma az a jellemző, hogy kitanítatjuk a gyerekeinket, aztán nem tudunk nekik munkát adni, ezért kimennek külföldre. Gyórfi István néprajzkutató azt mondta: „Európa nem arra kíváncsi, hogy mit veszünk át az európai kultúrából, hanem hogy mi magunk mit adunk hozzá.” A szellemünkben, a nyelvünkben kell megmaradnunk. Mint ahogyan a székelyek, akik megtartották a nyelvüket, zenéjüket, a népművészetüket, és ezért fel kell rájuk néznünk, és egész magyarságunkban kell gondolkoznunk. Ha meg tudjuk mi is tartani, akkor fenn tudunk maradni, de ha beolvasztjuk magunkat, akkor nem tudunk fennmaradni. Ehhez kell a tudásunk alapján

hozzájárulnunk.

- Miből fakad a művészi hitvallása?

- A művészi hitvallást a gyerekkorban kell a gyökereknél kezdeni. Nekem volt gyerekkorom, és nagyon jól éreztem magam a bőrömben. Ahogyan említettem, apám csikós volt, és én is szőrén ültem meg a lovat. Apám azt mondta, addig mehetek, ameddig a horizont van, de az mindig messzebb ment. Lehet ennél nagyobb szabadságvágy? És ma is ezért vagyok ilyen szabad, mert gyerekkoromban ezt a szabadságot táplálták belém. Hogy van egy határ, ameddig mehetek, de az a határ nyílt és egyre távolabb került. És persze, amire még jobban megtanított az a tisztesség, a becsület. Tehát nagyon fontos, hogy mit hoz az ember otthonról. A tisztességet, a becsületet a szabadságvágygal ötvözve, ez az igazi hit. A gyerekkorom határozta meg a témámat. Magyar gyerek vagyok, és engem ez határoz meg.

Az őseink keletről jöttek, tehát van egy keleti gyökerünk és van egy másik gyökerünk, az hogy felvettük a latin kultúrát. Tehát mi ennyivel vagyunk többek egy európai népnél, mert valahol a génjeinkben van a keleti, az ázsiai kultúra, és részesei vagyunk a latin kultúrának. Ez a kettősség hozta az egységes magyarságot. Ez határozza meg a tudatunkat, ezért látjuk szélesebb látókörral a világot.

Végigjártam a „létrát”, amelyen végig kell menni, és én szobrász maradtam. Hitttem abban, hogy ez akarok lenni, és erről az útról nem lehet letéríteni.

Gyórfi Lajos szobrászművész alkotásai magyarságunk értékeit tükrözik vissza számunkra. A gyökereinkig visszanyúló ihlettel megformázott szobrok a történelmünket tárják fel előttünk, a múltunkat, melyből táplálkoznunk kell, hogy identitásunkat megőrizve tudjunk előre lépni.

Rásó János

Évtizedek óta otthona a rangos tájékológiai kutatótábornak a Farkassziget

Július közepén került lebonyolításra a Farkasszigeten, a 35. Hortobágyi Természetvédelmi Kutatótábor. Ez a civil szerveződés jó példája annak, hogy egy spontán módon megszületett helyi kezdeményezés miként tud kiterjedni, akár országos rangra is emelkedni, ha kellő társadalmi támogatást szerez magának. A Hortobágyi Természetvédelmi Kutatótábor a három és fél évtized során eljutott odáig, hogy ma már, a világörökség címet is elnyert Hortobágyi Nemzeti Parkban folyó kutatásoknak egyik legfontosabb műhelyévé vált.

A tábor harmincöt évének eredményeiről beszélgettünk Dr. Tóth Albert tájékológussal, a tábor szervezőjével és vezetőjével.

- Mi motiválta a tábor elindítását? Mit kell tudni a táborról?

- A Hortobágyi Nemzeti Park megalakulása után nem sokkal, Kisújszálláson egy biológus szakköri rendezvényen tartott előadást Fintha István, a Nemzeti Park egyik szakembere. A beszélgetések során jött az ötlet, hogy azt a munkát a terepen kellene folytatni. Így került az első táborra sor Ohaton a kékvércsék erdejében, de már a negyediket itt, a Farkasszigeten rendeztük meg. Ez egy félnomád tábor, mindenki a saját sátrában lakik, és eszi a magáét. Ha megázunk, majd megszáradunk. Egyébként a tábor nagyon erősen kötődik az erdőhöz, így szinte mindegyik erdei környezetben került lebonyolításra. Ez olyan, mint az ember ösztönös ősi ragaszkodása a fához. És ha ennek a tábornak ki is nőttek oldalági hasonló jellegű rendezvényei, azok is mind ebből fakadtak. Mint az immár nagykorúba lépett, azaz 17. alkalommal megrendezett Kaán Károly országos természetismereti verseny. Ki más nevét vehette volna fel, amikor indult, mint az akkor 125 éve született Kaán Károlynak, aki a magyar erdészet szellemóriása, államférfi, a magyar természetvédelem alapítója is. Minden túlzás

nélkül azt mondhatom, hogy ez a tábor a Kaán Károly-i szellemben fogant.

Másik oldalági kinövés, itt az Erdészeti Tudományos Intézet Püspökladányi Kísérleti Állomásán 1992-ben megrendezett Alföldfásítási Konferencia, amelyen öt miniszter vállalt fővédnökséget. A konferencián jelen voltak azok az emberek, akik az erdő kapcsán a természetvédelemmel is valamilyen formában kapcsolatba hozhatók. Ami itt elhangzott, számos tekintetben nagyon is lényeges kérdéseket tisztázott.

- Kik vesznek, kik vehetnek részt a táboron?

- Nagyon vegyes a kép, hiszen vannak résztvevők az óvodás gyerektől az akadémiai doktorig. Nemzetközi híru kutatók, világjáró szakemberek, egyetemi professzorok, vagy akár Cousteau kapitány egykori munkatársa is. Most kaptunk levelet Festetics Antalról, aki annak idején a Hortobágyi Nemzeti Park megindítását szorgalmazta, és aki Konrad Lorenz jobb keze volt. Ő a Hortobágy szerelmeseként üzent a táborlakóknak. Ha a tábor ilyen formában él, ebben a táborban helye van az óvodástól az akadémiai doktorig, világnagyságú tudósokig, akkor itt nem az a lényeg, hogy kinek hány csillag van a parolinján, hanem hogy az ügynek miképpen szolgálja. Így vagyunk mi egy család. Többen kérdezték már, hogy ide nehéz e embereket toborozni. Az a gond, hogy gyakran azt kell mondani: már betelt. A tábor toborzása úgy jön össze, hogy ha valaki javasol valakit és érte garanciát is vállal. Ez a tábor eddig ingyenes volt, mert azt tartom, ha valaki dolgozik, kutatómunkát végez, az megdolgozik a táborozásért. Harmincöt évet húztunk le eddig, reméljük, hogy lesz még néhány, és azok sem lesznek fizetősök.

- Milyen kutató munka folyik a táborban?

- A tábor tájékológiai kutatást végez természetvédelmi céllal. Vagyis, ami a tájban jelentkezik érték, az feltétlen módon kutatható.

Évtizedek óta otthona a rangos tájökölógiai kutatótábornak a Farkassziget

folytatás a 8. oldalról

Mindegy, hogy a talaj vagy egy adott gyeper vagy egy adott felszín vagy a régi korok hagyatékaik vagy éppen az a pásztor ember, aki a nagy klasszikusok nyomdokain járva a pusztai világról értéke szerint hitelesen tesz vallomást.

Így válik minden egyes részmozzanatában a tábor szerves részévé. Egy dolgot nyomatékkal szeretnék leszögezni, hogy ebben a mai világban az értékek különösképpen azért hullnak szét, mert a világ maga is széthasogatja ezeket. A táborban az a legfontosabb, hogy valamilyen módon szintézisbe hozza a benne levő értéket, és ilyen formában maga a táj kutatódik. Tehát nem egy terület, hanem ez a déli puszták mint táj jelenik meg. A munka során döbbsentünk rá arra, a Teleki Pál-i igazságra, amikor a „táj” fogalom jelen-tőségéről értekezik 1937-ben rektori beszédében: „A tájat táj mivoltában, amibe az ember belenőtt a természettel, így egység, kiragadva az már nem táj.” És a mai világban mit csinálunk: területeket, régiókat hozunk létre – ez nem táj. A táj szövedék, amibe belejött maga a természet és az ember kölcsönös mivolta, így teremtve meg az értéket.

-A kutatások eredményeit milyen módon mutatják be?

- Eddig három publikációs kötet jelent meg, és már most összegyűlt újabb három kötetre való anyag.

-A tábor lebonyolításához szükséges forrásokat honnan tudják előteremteni?

- Számos támogatónk van. Ezek a szervezetek – a teljesség igénye nélkül – a következők: az MTA Vácrátóti Intézete, a Debreceni Egyetem Talajkutató Intézete, a VITUKI, a Hortobágyi Nemzeti Park, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat, és ahogy a Kaán Károly-i szellemet az előbb megidéztem: az Erdészeti Tudományos Intézet Püspökladányi Kísérleti Állomása. Azt a feltételt, hogy a helyet biztosítja nekünk a Kísérleti Állomás, ezt manapság, máshol ilyen módon nem tudnánk biztosítani. Ha ez nem lenne, akkor a tábor akár önmagát fel is számolhatná.

A természetvédelmi és tájökölógiai kutatások területén, különösen a Hortobágy természeti értékeinek feltárása, az Alföldről kialakult hitelesebb kép gazdagítása érdekében végzett tevékenysége elismeréseként a Hortobágyi Természetvédelmi Kutatótábor 2004-ben Pro Natura Díjban részesült.

Rásó János

Zarándoklat Babba Máriához

Erdélyben az Árpádok bejövetele előtti magyar műveltség emlékei ma is megtalálhatók. Ennek élő jelenléte Babba Mária tisztelete. Ez tulajdonképpen az ősidőkbe visszanyúló Boldogasszony-tiszteletet jelenti. Egyetlen nép sincs, aki annyiféle módon nevezné Szűz Máriát, Jézus anyját.

A leggyakoribb elnevezés a már említettek kivül: Nagyboldogasszony, Magyarok Nagyasszonya, Nagyasszony, Kisasszony, Szűzanya, Mindnyájunk Édesanyja, Boldog-

ságos Szűz, Madonna, és még a liturgia részeként számos, a tiszteletet kifejező elnevezés. Gyönyörű nevet adtak a csíkiek és a csángók a csíksomlyói Szűz Máriának: „Napba öltözött Boldogasszony” Ősi hitvilágunk emléke a Boldogasszony-tisztelet, és ennek legerősebb bizonyítéka a ma is élő Babba-Mária kultusz. Erdélyben a magyar múltat és a magyar múlt emlékeit az egyházak őrzik. Már annak idején Szent István királyunk is – nem véletlenül – Nagyboldogasszony oltalma alá helyezte az országot. Térjünk azonban vissza Csíkba. Ott él ma is Babba Mária tisztelete, s ebben jelentős részt kérnek az odalátogatók is. Elsősorban a Csángóföldről érkezők. Ők képezik – mármint a csángók - a magyarság legősibb népcsoportját. Pünkösdkor századok óta Csíksomlyóra zarándokolnak, hogy tiszteletüket fejezzék ki Máriának, de ezenkívül azért is, hogy megvárva a napkeltét, megtiszteljék a Napba Öltözött Asszonyt, kinek szobra ott áll a kegytemplomban – egyetlen darab hársfából faragták az ezeröt-száz éves elején. Mária a holdsarlón áll és fején tizenkét csillagból álló koszorú van. Az EU zászlójában is ez a 12 csillag található. Nem véletlen, hanem tudatos hagyománytisztelet vezette az Európai Tanácsot, mikor 1955-ben elfogadta a zászlót minden politikai háttér nélkül, mivel az európai kultúrában ez a teljesség és tökéletesség szimbóluma: „És láttaték nagy jel az égben: egy asszony, ki a Napba vala felöltözve, és lábai alatt vala a Hold, és az Ő fejében tizenkét csillagból korona" (Jelenések Könyve).

A szó – Babba - eredete a múlt messzi homályába vész. Eleink

keletről hozták magukkal. Lukács páter csángó és székely falvakban tett látogatásai alapján megállapította, hogy valami szépet jelent. „...Mit jelent a Babba Mária?

- Azt jelenti, hogy Szép Szűz Mária. Mert a babba azt jelenti, hogy szép.”

Menjünk azonban messzebb: a sumér mitológiában a teremtő neve „Babbar” - fényesen ragyogó -, ennek női megnyilvánulása Baba, az Égig Éró Nagyboldogasszony, s ennek kettőzött kicsi mása (leánya) Babba, azaz a magyarok Boldogasszonya (Kisboldogasszony) Ezt a nevet a Boldogasszony-kultusszal együtt őseink keletről hozták magukkal.

A Mária-kultusz az egész magyar kultúrkörben megtalálható. Gyergyószentmiklóson az örmény (katolikus) templom oltárképén a Holdból előlépő Babba látható a tizenkét csillagos koronával. Ott van a tisztaeszlári Sinka-hegyi kereszten, a Boldogasszony-löszháton elterülő Dunakeszin, a nagyvárad Barátok Plébánia templomában, Szászsebesen, Máriaradnán, Győrben a székesegyház előterében, Mezőkövesden a Szent László templomban, a Lehel téri templom (Budapest) egyik mozaikképén, a sátoraljújhelyi Pálos piarista templomban, és sok más helyen, ahol Árpádkori templomok (főként pálos templomok), vagy azok épen maradt beépített részei láthatók. De ott van Kisasszonyfa község címerében is. Erről így ír az ismertető dokumentum: „Álló, háromszögű pajzs zöld mezejében lebegőn, arannyal a "Napbaöltözött Immaculata" alakja: a szembe fordult, imádkozó Szűz Mária földgolyón áll, lába alatt holdsarlóval. A földgolyóra kígyó tekeredik. Mária koronás fejét tizenkét csillagból álló glória övezi. Alakja mögül a Nap sugarai ágaznak.”

Ennyi előzetes után most elmondom saját élményemet Babba Máriával. Nem volt semmilyen ünnep, mikor felmentünk Csíksomlyóra. Máriához mentünk, Babba Máriához, a Szent Szűzhöz, hogy közbenjárását kérjük. Gondoltam, csak mi leszünk ott a kegytemplomban, a távolról érkezett „zarándokok”. Meglepettem azonban látva a sok látogatót, a sok fiatal. Elöttem két tizenéves leányka állt a bejegyző füzet előtt, ahova a látogatók beírogatják gondolataikat, kérésüket, megjegyzéseiket. Sugdosva tárgyalták egymás között, mit írjanak. Elég sokáig foglalkozkodtak a füzet előtt, de én türelmesen vártam soromra. Néztém aztán, vajon mit is írhattak? A társaik névsorát, akikkel együtt jöttek? Valamilyen gondjuk, bajuk miatt kérnek égi közbenjárást? Illetlen dolog a kíváncsiság, de amikor rám került a sor, bizony belekukucskáltam a leánykák írásába. Nem volt abban semmi különös, csak olyan egyszerű dolgok, amik az ilyen gyerekeket foglalkoztatják.

... folytatás a 10. oldalon

Zarándoklat Babba Máriához

...folytatás a 9. oldalról.

Elmondták a Szűzanyának, hogy kik ők, s kik a szülei, mivel foglalkoznak, mit tanulnak az iskolában, s hogy halad a tanulás. Akárha egy barátnőjüknek írtak volna levelet. Azzal fejezik be, hogy „most elmegyünk, de visszajövünk Hozzád. Szeretünk, Mária!” és a két aláírás. Ők nem ünnepelni jöttek, nem a szenzáció, a divat vagy a látványosság vonzotta őket, hanem úgy jöttek Baba Máriához, mint haza. S még visszajönnek...

Végtelen sorban jöttek idősök, fiatalok, gyerekek, hogy megérinthessék a csodatevő csíksomlyói Szűzanya szobrát. S mi is. Majd meghatódva indultunk fel a Kálvárián, egészen a nyeregig. Ott megpihentünk, hallgattuk a csendet. Én pedig fényképeztem a tájat, a keresztet. Gyűjtöttem az emlékeket. Legyen később vigasztalónk, ha a bánat elborít. Sütött a nap, alig néhány felhő úszott habos-fehéren az égen. A nagy kereszt szép

kontrasztot adott, s jó fotónak ígérkezett a látvány. Készítettem is néhányat alapos előkészületek után. Később, amikor visszaneztem a felvételeket, megdöbbenve láttam, hogy valamilyen fény vetült a kereszt csúcsára, ami úgy nézett ki, mintha lángolna. Néztem a keresztet szabad szemmel, de semmit sem láttam. Körbejártam, nézegettem, próbáltam a fényképezőgép lenszójén s kijelzőjén is nézni, de semmi hasonlót nem láttam. Visszatérve a szálláshelyünkre megmutattam a panzió tulajdonosának, Ambrus Gizelának, meg az ott időző embereknek is. De ők sem tudtak magyarul szolgálni.

Másnap a fényképezésnél, Kováts úrnál kinagyítottuk a képet, s akkor derült fény a jelenségre. A lencse színszűrő, illetve védőrétege vetített színes foltot a kereszt csúcsára.

De éppen akkor? És éppen oda?

Dr. Bige Szabolcs

Forrás: Daczó Árpád: A gyimesi Babba Mária, Jámbor J.: Az ősi Boldogasszony tisztelet, Bálint S: Sacra Hung., P. Márk József: Csíksomlyói búcsú consultation magazin, Magyar nemzeti és történelmi jelképek

Egy délután az anyatejes táplálásért

Közel 50 baba érkezett a napokban a művelődési központba édesanyjával. Azon kívül, hogy gyönyörűek, volt még egy közös tulajdonságuk. Mégpedig az, hogy legalább fél éves korukig anyatejjel táplálta őket édesanyjuk. A szoptatás világhete alkalmából megtartott rendezvény célja, hogy a védőnők megköszönjék az édesanyáknak, hogy kitartanak az anyatejjel való táplálás mellett annak minden nehézsége ellenére.

-Értékelnünk kell azokat az édesanyákat, akik sokat tesznek azért, hogy gyermekük egészséges felnőtté váljon –mondta el nyitásként Berde Mártonné, majd Dr. Gyurkó Márta gyermekorvos köszöntötte a kismamákat, az anyatej fontosságát hangsúlyozta. A szervezők műsorral is kedveskedtek a babáknak és az anyukáknak. Elsőként Gombos Imréné énekelt gyermekdalokat zenekari

kísérettel. A szoptatás nemcsak a babának, az anyukának is előnyére válik. Berde Mártonné védőnő a nekünk adott interjúban hangsúlyozta, hogy a szoptatás az anyukák szervezetét is ellenállóbbá teszi a különböző betegségekkel szemben. -Az anya életében is fontos ez - az érzelmi hozzáálláson kívül -, hiszen őt is védi bizonyos betegségekkel szemben, például a mellrákkal, a petefészkek rákkal szemben, kevésbé lesz vérszegény, és ő is ellenállóbbá válik -mondta Berde Mártonné. Aki úgy véli: mindamelllett, hogy a kismamák száma csökkenni látszik, az anyukák egyre inkább odafigyelnek arra, hogy megfelelő módon és persze anyatejjel táplálják gyermekeiket. A Magyarországon megmutatókozó nehéz helyzet sajnos testet ölt a születésszámban is, hiszen egyre ritkább a többgyermekes család. De Berde Mártonné azt mondja, a védőnők nagyon örülnek minden gyermeknek, függetlenül attól, hogy a család hányadik utódjaként jött világra.

Mile Andrea

Hagyományőrző Lovasnap 6. alkalommal

A csikósok ostorainak csattogásától volt hangos a Déli sori lovaspálya, a Sárréti Napok nyitányaként 6. alkalommal rendezte meg a hagyományos lovasnapot a Sárréti Lovas Baráti Kör. -A mai rendezvényre nemcsak a térségből és a megyéből, hanem az ország több pontjáról is érkeztek hozzánk lovasok, fogatosok. Városon belül is egyre népszerűbb ez a tevékenység. Lovas nemzet vagyunk, és szerencsére egyre többen tartanak lovat, jobbra hobbi céljából, mert szeretik –osztotta meg velünk első tapasztalatait a lovasnap kapcsán Máté Mihályné, a Sárréti Lovas Baráti Kör Egyesület elnöke.

Nem kell Hortobágyra menni annak, aki igazán színvonalas csikós bemutatót szeretne látni, hiszen a sárréti csikósok legalább olyan ügyességgel irányítják lovaikat és gyakorolják az ostorcsatogtatást mint pusztabeli társaik.

Hajdanán, amikor a csikósok a pusztában el akartak bújni, lefektették lovaikat, és maguk is mellé feküdtek. Így váltak láthatatlanná a végeláthatatlan síkságon. A bemutató során a csikósok lovaikat különböző testhelyzetekbe állították. Ennek különlegességét az adja, hogy nagyon nehéz megtanítani a lovakat egy-egy ilyen mutatványra. A csikósok látványos bevezetője után Arnóth Sándor polgármester köszöntötte a jelenlévőket, beszédében a Sárréti Napok és a Hagyományőrző Lovasnap jelentőségére hívta fel a figyelmet, ezek a rendezvények tovább

örökítik a kihalóban lévő tradíciókat.

Hagyományaink ápolásához pedig szorosan kötődnek a lovak, mivel ezek a nagyszerű állatok évszázadokon keresztül elválaszthatatlanok voltak a puszta és a Sárrét életétől. Hátasként épp úgy, mint a szekerek elé fogva, segítették az itt élő emberek munkáját. A Hagyományőrző Lovasnapon kialakított 660 méter hosszú akadályhajtáson pónifogatok, stráfszekerek és hintók mérhették össze ügyességüket.

A látványos bemutatók és versenyek mellett a közönség tagjai kirakodóvásárban nézelődhettek. A gyerekeket lovaglási lehetőség, lovasszekeres városnézés, csúszda és ugráló szórakoztatta.

A rendezvényt a Sárréti Lovas Baráti Kör Egyesület a lovas hagyományok ápolása érdekében hozta létre a Polgármesteri Hivatal, a Közművelődésért Közalapítvány és magánemberek segítségével, melynek során a lovasélet szépségeibe engedtek bepillantást.

A lovasnap eredményei:

Csikós verseny:

I. Kelemen Zsolt, II. Bakonszegi Imre, III. Kovács József

Hintó kategória, akadályhajtás:

I. Oláh János, II. Juhász József, III. Botos Imre

Hintó kategória, vadászhajtás:

I. Botos Imre, II. Tőke László, III. Juhász József

Póni kategória, akadályhajtás:

I. Kozák József, II. Kozák Józsefné, III. Kiss Lajos

Póni kategória vadászhajtás:

I. Dankó József, II. Nagy Lajos, III. Kozák József

SPORTHÍREK

Érmek a Nyírség-kupán

A XXVIII. Nyírség-kupa nemzetközi sakkversenyen ültek asztalhoz legutóbb a P. MÁV utánpótláskorú sakkozói. Az élő pontszámok alapján különböző csoportokba besorolt versenyzőink remek eredményeket értek el. A legnehezebb dolga az „A” csoportba beosztott ifj. Egri Lászlónak volt, hiszen itt több FIDE mester, nemzetközi mester és nemzetközi nagymester is szerepelt. A 66 fős mezőnyben 8 meccsen 3,5 ponttal a középmezőnyben zárt. A legnagyobb sikert a „B” csoport ifjúsági kategóriájában (2000 FIDE élő alatt) indult Keserű Tibor érte el, aki a 9 partiján szerzett 6 pontjával holtversenyben az első helyen végzett. A „C” csoportban (1400 élő pont alatt) 70 fő induló volt. Itt a 14 év alatti korcsoportban Egri Zsolt 15/11,5 ponttal holtversenyben ezüstérmet szerzett. Teljesítményéért a „Legjobb 10 év alatti ifjúsági sakkozó” különdíjban részesült.

Félidejében, műfüvön

Félidejénél tart az idei műfüves városi focibajnokság, a 14 fordulás, nyolccsapatos sorozat a 8. fordulón van túl. A tabellát lapzártakor a Szarvas Elektro vezet, az eddigi egy veresége mellett valamennyi mérkőzését megnyerte, ám szorosan a nyomában van a Töke kft, a Szent Flórián és a Rossónéró is. A gólkirályi címért is nagy csata dúl, ezt a listát jelenleg Fegyverneki Máté (Szent Flórián) vezeti 25 góllal, megelőzve a 23 gólos Tasnádi Imrét (Szarvas Elektro) és a 22 találatot jegyző Katona Lajost (Töke kft).

A városi műfüves bajnokság állása

1. Szarvas Elektro	7	6	0	1	79-52	18
2. Töke KFT	8	6	0	2	80-56	18
3. Szent Flórián	8	5	1	2	72-49	16
4. Rossonéró	8	5	0	3	71-64	15
5. Red Ultras	7	3	0	4	64-74	9
6. Bulls	8	2	1	5	44-64	7
7. Petri SE Reno Vako	8	1	1	6	54-74	4
8. Arany Ászok	8	1	1	6	52-83	4

Éremhalmozás a Sárrét-kupán

Harmadik alkalommal gyűltek össze a lövészet szerelmesei a farkaszigeti lőtéren a Sárréti Napok keretén belül, hogy eldöntsék, ki a legjobb célzó az idei Sárrét-kupán. A viadal csak úgy, mint minden alkalommal, a Városi Lövész és Tömegsport Klub szervezte, s mint mindig, városunk sportlövői ezúttal is remekül szerepeltek. A kispuskás felnőttek versenyét Szilágyi Sándor nyerte meg, míg az ifjúságiaknál Gyöngy Zoltán végzett az első, Baranyai András a második, Szabó Dániel a harmadik helyen. Gyöngy Zoltán a légpuskás sziluet verseny felnőtt kategóriájában is a legjobbnak bizonyult. Ennek a kategóriának az ifjúsági viadalát Szabó Dániel nyerte meg a második helyezett Sass Imrét, illetve a harmadik helyen záró Baranyai Dávidot megelőzve.

Túl az első edzőmeccseken

Női és férfi kézilabdacsapatunk is lejátszotta idei első edzőmeccsét a bajnoki készülődés során. A Koncz Tibor által irányított PKE a bő egyhetes balatonyöröki edzőtáborozása során több gyakorló meccset is vívott környező csapatokkal, miközben azért az alapozó jellege is megmaradt a délelőtti tréningeknek. A Tünet SE hazai környezetben végezte a munkát, s az első edzőmeccsén a nádudvaron edzőtáborozó DVSC serdülő „B” csapatát fogadta. Az eredmény természetesen másodlagos volt, sokkal inkább a játékon volt a hangsúly. Csapatunk tagjai között örömmel fedezhettük fel a nyáron kisebb térdműtéten átesett Szökéné Varga Ibolyát, aki a jelek szerint felépült a sérüléséből. Nem volt ugyanakkor a többiek között a kapus Füzér Krisztina, aki információink szerint befejezte a játékot, ezzel komoly kapusgondot okozva az együttesnek. Az egyedüli hálőr, Tar Éva mellé nem lesz egyszerű dolog még egy kapust igazolni. A mezőnyben ugyanakkor tovább bővíülhet a keret. A már nálunk edző, megyei gólkirály, Tóth Anikó után a Szeghalom csapatával legutóbb a dél-keleti csoportban NB II-es ezüstérmet szerző, rendkívül jó felépítésű Székely Anna lehet a másik új szerzemény. Együtteseink őszi menetrendje lapzártá után készült el, így ezeket a következő lapszámunkban tesszük közzé.

Ellentétes sorsolással a fiatalok

A PLE felnőtt csapatához hasonlóan immár az ifjúsági (U 19), és a serdülő (U 16) korosztályú focicsapatunk is az NB III-as bajnokságban vesznek részt. Ez nemcsak a játékosoknak és a vezetőknek jelent külön kihívást, hanem a drukkerék számára is tartogat érdekességeket. Nevezetesen azt, hogy ezen túl a felnőttek összecsapása előtt nem lesz ifimeccs, hanem a két említett utánpótlás gárdánk a felnőttekkel ellentétes sorsolással, de mindig ugyanazzal az ellenféllel játszik. Így fiataljaink is a RAFC ellen kezdik (kezték) a szezont, ám nem itthon, hanem idegenben. Ebből következik, hogy városunkban minden hétvégén lesz NB III-as bajnoki meccs vagy a felnőtt, vagy a két utánpótlás csapat jóvoltából. Éppen ezért a fiatalok sorsolását is közöljük. A páros meccseken előbb mindig az ifisták lépnek pályára, egy kivétellel minden alkalommal 11 órai kezdettel, míg 13 óráig a serdülők követik őket. Mivel a Fradi II-nek nincs utánpótlás csapata, így ekkor a mieink szabadnaposak lesznek.

A PLE U 19 és U 16 csapatainak sorsolása

1. Augusztus 15.,	11,00:	RAFC – PLE
2. Augusztus 22.,	11,00:	PLE – Ózd
3. Augusztus 30.,	12,00:	PLE – Balassagyarmat
4. Szeptember 5.,	11,00:	Jászberény – PLE
5. Szeptember 12.,	11,00:	PLE – Dunakeszi
6. Szeptember 20.,	11,00:	TURA – PLE
7. Október 3.,	11,00:	PLE – Balmazújváros
8. Október 10.,	11,00:	Heves – PLE
9. Október 17.,	11,00:	PLE – Gyöngyös
10. Október 25.,	11,00:	Eger – PLE
11. November 8.,	11,00:	PLE – Maglód
12. November 15.:		szabadnap
13. November 22.,	11,00:	PLE – Putnok

Remek főpróba után jöhet a „tánc”

Miután kiderült, hogy hazai pályán kezdheti meg az NB III. Mátra csoportjának a küzdelemsorozatát a PLE futballcsapata, a bajnoki főpróbának számító, Báránd elleni utolsó edzőmeccsét is itthon játszotta a társaság. Nem kezdődött túl jól a találkozó, hiszen Sándor Tamás révén a vendégek szereztek vezetést, ám ezt követően beindult a henger, és a duplázó Szabó Máté, valamint Fülöp András, Fegyverneki Máté és Kálmán Zoltán révén 5-1-re nyertek a mieink. A megye I. egyik bajnokesélyese ellen ez mindenképpen biztató eredménynek számít, s remélhetőleg a Rákosszentmihályi AFC (RAFC) elleni NB III-as debütálás is hasonlóan sikeres lesz. A Mátra csoport küzdőmeccseit rendező Nógrád megyei labdarúgó-szövetségben egy héttel a bajnoki rajt előtt véglegesítették a mezőny őszi menetrendjét. E szerint augusztus 16-án kezdődik (kezdődött) itthon, s november 22-én Putnokon zárul csapatunk számára a szezon, amelynek során szeptember 27-én és november 1-én nem lesz bajnoki forduló. Ezen a két hétvégén rendezik meg az NB III-as régióválogatottak egymás elleni őszi összecsapásait. Csapatunk a régi hagyományokhoz hűen vasárnaponként vívja a hazai mérkőzéseit, bízva abban, hogy a környező településekről – amelyeken szombatokonként játsszák a hazai meccseket - is sokan átruccannak majd megnézni a mérkőzéseket. A drukkerék által talán a legjobban várt hazai fellépésre, a Fradi II. elleni összecsapásra az utolsó előtti őszi játéknapon, november 15-én kerül sor.

A Püspökladányi LE őszi menetrendje

1. Augusztus 16.,	17,00:	PLE - RAFC
2. Augusztus 23.,	17,00:	Ózd – PLE
3. Augusztus 29.,	17,00:	Balassagyarmat – PLE
4. Szeptember 6.,	16,00:	PLE – Jászberény
5. Szeptember 13.,	16,00:	Dunakeszi – PLE
6. Szeptember 20.,	15,30:	PLE – TURA
7. Október 4.,	14,30:	Balmazújváros – PLE
8. Október 11.,	14,30:	PLE – Heves
9. Október 18.,	14,30:	Gyöngyös – PLE
10. Október 25.,	14,00:	PLE – Eger
11. November 7.,	13,30:	Maglód – PLE
12. November 15.,	13,30:	PLE – FTC II.
13. November 22.,	13,00:	Putnok - PLE

Összeállította: Faragó László

Szent István ünnepe

Az államalapító

Augusztus 20-áról eszünkbe jut Szent István, az államalapítás, az új kenyér, az alkotmány és a Szent Korona ünnepe. Ennek oka, hogy korántsem hosszú múltra visszatekintő nemzeti ünnepünket a 20. században minden politikai rendszer a saját elképzelései szerint alakította. Kevés ünnep van, amelynek annyi elnevezése alakult volna ki, mint augusztus 20-nak. A kifejezések szaporodása az elmúlt ötven év termése, a második világháború előtt szinte egységesen a Szent István-nap szóhasználat dominált. Miután az ünnep a körmenetből nőtt, az elnevezés

adta magát. A Horthy-rendszerben annyi változás történt, hogy kibővítették az ünnepnapok számát, és Szent István-hétnek nevezték a programdús megemlékezést. 1945 után már nem volt ennyire egyértelmű a helyzet. Kezdetben csak a szent jelző fogott el István király neve előtt, majd 1948-ban felütötte a fejét az "új kenyér" kifejezés, ezt pedig az alkotmány ünnepe követte. A jelenség magyarázata, hogy a kommunisták megakarták fosztani az ünnepet katolikus múltjától, és ettől független, a többség számára elfogadható megnevezést kerestek. Először az új kenyér ünnepe bukkant fel. Az elfelejtett aratóünnepségek propagálása nem a kommunisták ötlete, már a 20. század legelején mozgalom indult a népszokás érdekében. Az "új kenyér" kifejezést a Horthy-rendszerben is használták, ez sem volt újdonság. Azonban akadt egy jelentős különbség a korábbi és a kommunista gyakorlat között: míg az elődök az "új kenyér" elnevezést kiegészítésnek szánták, addig a Rákosi-diktatúra az ünnep átférfalására használta, az elnevezést kötelezővé tette. A diktatúra saját gyártású elnevezése az Alkotmány ünnepe. 1949-ben lépett életbe a legfőbb törvény, s mivel az elnevezés saját fejlesztés volt, a hatalom birtokosai előnyben részesítették az "új kenyérral" szemben. Többféle verziója alakult ki: az Alkotmány évfordulója, az Alkotmány napja vagy akár a népi hatalom ünnepe. A hetvenes években új divat ütötte fel a fejét: augusztus 20-át hármassal jellemezték, a fent említett két elnevezés mellett újból megjelent István király neve is. Első királyunk és munkássága több formában köszönt vissza, a leggyakoribb az államalapítás kiemelése volt. A fenti sorokban viszont megbújik egy másik új szereplő: a semleges augusztus 20-a elnevezés. A rendszerváltás után megmaradt a sokszínűség, az Alkotmány ünnepe talán a legmegkoptottabb a sorban, helyette Szent István személye kapott újból jelentőséget.

(Forrás: ünnepnaptár)

Betyár- és bordalokat énekeltek a III. ladányi fesztiválon

A betyárvilágot megidéző és a borkultúrát bemutató színpadkép fogadta a III. Nemzetközi Betyárdal Verseny és Bordal Fesztiválra a határainkon innen és túlról érkező csoportokat, szólistákat a művelődési házban. Díszes viseletbe öltözött hagyományörzők várták a rendezvény kezdetét, mely immár a harmadik volt a sorban. 2006-ban indította útjára a Törő Gábor Népdalkör a fesztivált, melyet idén augusztus 2-án tartottak.

A fesztivál közel 300 résztvevőjét a város részéről Petőné Papp Margit tanácsnok köszöntötte. Beszédében hangsúlyozva, hogy nemcsak a nemzetnek, a városnak is nagyon fontos az értékek és hagyományok megőrzése, bemutatása, ezért köszönet illeti a Törő Gábor Hagyományörző Egyesület valamennyi tagját.

Vígh Sándor, a Törő Gábor Népdalkör művészeti vezetője szerint a környéken valamikor élt híres betyárok: Sós Pista, Kis Vígh Miska, Rózsa Sándor és Bogár Imre megérdemlik, hogy a róluk szóló népdalokat egy évben legalább egyszer elénekeljék. A bordal pedig azért társult a betyárdal mellé, mert bővíteni szerették volna a repertoárt.

Egy kicsit változtatni szerettünk volna, hogy a csoportok bővebb repertoárral tudjanak készülni. Köztudott, hogy a betyárok sűrűn jártak a csárdába, nagyokat mulattak a maguk módján, amikor nyilván volt rá pénzük, és nagyon sok olyan népdal is van, betyárdal, ami a borral, csárdával összefügg, és ez is szélesíti a betyárdalfesztivál palettáját. Ez a rendezvény nagyon hasznos, hiszen minden évben rengeteget tanulunk egymástól –osztotta meg lapunkkal tapasztalatait ifj. Vígh Sándor. A versenyzők produkcióit három tagú zsűri értékelt. Dr. Joób Árpád, a nyíregyházi Főiskola Ének-Zene Tanszékének vezetője, főiskolai docens, Széles András citeraművész, a Népművészet Ifjú Mestere, valamint Nemes István, nyugalmazott ének-zene szakos tanár. A pontokat pedig a hangzó anyag értékességére és az előadásmódra osztotta a zsűri.

Ilyen versenyeken mindig azt figyelni a zsűri, hogy értékes, szép népzenei anyagot dalolnak, játszanak-e az együttesek, tehát magát az anyagot vizsgáljuk először. Őrzésre méltó-e az anyag, amit hallunk. Aztán persze az is nagyon fontos, hogy hogyan szólalnak meg ezek a dalok. Ízesen, jó hangulatban, tartalomnak megfelelő módon. Ez a két legfontosabb szempont az értékelésben –mondta el kérdésünkre Dr. Joób Árpád zsűrielnök.

A fesztiválra az ország minden pontjáról, sőt a határon túlról, Szerbiából, a Vajdaságból és Erdélyből is érkezett fellépő csoport. Az együttes vezetői elmondták: szívesen jönnek minden évben a hívó szóra, és jól érzik magukat Püspökladányban. Magyarok a magyarok között.

A fesztivál kísérőrendezvénye volt a 160 darabot számláló citerakiállítás, ami ifj. Vígh Sándor tulajdonát képezi. A kiállítási anyagban van siklósi, tiszalöki, tarpai, csökmői, gimesközéplaki és Ladány környéki citera is.

-9-10 éve kaptam az első hangszert és utána tudatosá vált ez a gyűjtés. Most pontosan 160 darab van a gyűjteményben. Ez a maga valóságában egyedülállóan minősül nemcsak városi, hanem országos szinten is. Én nagyon szeretnék ebből egy állandó kiállítást létrehozni, hogy ezek a hangszerek megmaradjanak az utókor számára –mondja ifj. Vígh Sándor.

A kiállítás hangszerei és a betyárvilág dallamai is mindenképpen megmaradnak az utókor számára, hiszen az egyesület tovább szeretné folytatni a Betyárdalfesztivál hagyományát. A jövőben pedig egy még nagyobb és

A betyárdal verseny házigazdája a Törő Gábor Népdalkör

még több embert megmozgató rendezvényt szeretnének szervezni. Egy olyan rendezvényt, amely párját fogja ritkítani nemcsak a térségben, hanem az egész országban is –ígéri Vígh Sándor.

A fellépők közül arany fokozatot ért el valamint Univer Tánccso Péter Népzenei Egyesület Kecskemét- különdíjban is részesült:

Szolnoki Népdalkör Szolnok - különdíjban részesültek
 Rekötye Népdalkör Hajdúújváros- különdíjban is részesültek
 Nyitnikék Citeraegyüttes Bátorán- különdíjban részesültek
 Ifj. Mónus Ferenc Kecskemét
 Kiss Ferenc Gyula – különdíjban is részesült
 Juhász József Balmazújváros- különdíjban is részesült
 Angyal Ferenc Kisújszállás
 Csádi Sándor Konyár

ezüst fokozatot ért el:

Egyeki Népdalkör Egyek
 Hégyel László Békés
 Rónasági Citerazenekar Kisiratos (Erdély)
 Veréce Hagyományörző Népdalkör Balmazújváros
 Univer Bács-Kun Dalárda Kecskemét
 Univer Bazsarózsa Asszonykórus Kecskemét
 Tiszavirág Daloskör Szolnok
 Rákász Citerazenekar Komádi
 Lévai Ágnes Püspökladány
 Kovács Péter Kecskemét
 Kisiratosi Férfikórus Kisiratos

bronz fokozatot ért el:

Tamás Albert Derecske
 Kossuth Olvasókör Püspökladány